

Назва дисципліни	Контролінг
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	4 кредити / 120 годин
Вид підсумкового контролю	залік
Викладач (і)	Дейнега Олександр Вікторович
Профайл викладача (ів) на сайті кафедри, в соцмережі	http://www.rshu.edu.ua/rsuh/rektorat/121-personalii/313-deineha-oleksandr-viktorovych
E-mail викладача:	oleksandr.deineha@rshu.edu.ua
Мова викладання	українська
Консультації	Очні консультації: на кафедрі згідно з графіком консультацій

Цілі навчальної дисципліни

Мета: формування у студентів сучасного мислення та спеціальних знань із контролінгу, здобуття необхідних практичних навичок із концептуальних засад управління сучасним підприємством на основі принципів контролінгу, координації і спрямування діяльності різних служб та підрозділів підприємства на досягнення оперативних та стратегічних цілей.

Завданнями навчальної дисципліни є: оволодіння знаннями з основ стратегічного і оперативного контролінгу на підприємстві; об'єктів контролінгу для ефективного управління ними; концепції управлінського обліку як основи контролінгу; процесу бюджетування на підприємстві для обґрунтування майбутніх шляхів його розвитку; основ контролінгу інвестиційних проєктів; аналітичного та інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень; організаційно-методичних основ впровадження контролінгу на підприємстві; оволодіння вміннями визначати орієнтацію, цілі та головні завдання стратегічного контролінгу; визначати мету та завдання оперативного контролінгу; користуватися інструментами стратегічного та оперативного контролінгу; визначати витрати і центри відповідальності відповідно до класифікаційних груп; встановлювати види витрат для калькуляції і визначення фінансових результатів, для прийняття управлінських рішень та для контролю і регулювання; використовувати методи обліку та калькулювання витрат; застосовувати сучасні методи обліку та калькулювання за прямими витратами та за видами діяльності; вибирати методи і бази розподілу накладних витрат; вибирати пріоритетні інвестиційні проєкти; збирати та обробляти первинну інформацію, необхідну для прийняття управлінських рішень; визначати критерії прийняття управлінських рішень в контролінгу; приймати рішення на основі релевантності інформації; використовувати аналіз "витрати-обсяг-прибуток".

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти за спеціальністю 075 Маркетинг та освітньо-професійної програми «Маркетинг» РДГУ дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти таких загальних та фахових компетентностей.

Загальні компетентності:

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 5. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

Фахові компетентності:

СК 7. Здатність визначати вплив функціональних областей маркетингу на результати господарської діяльності ринкових суб'єктів.

СК10. Здатність використовувати маркетингові інформаційні системи в ухваленні маркетингових рішень і розробляти рекомендації щодо підвищення їх ефективності.

Очікувані результати навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

P4. Збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного й методичного інструментарію

P 7. Використовувати цифрові інформаційні та комунікаційні технології, а також програмні продукти, необхідні для належного провадження маркетингової діяльності та практичного застосування маркетингового інструментарію.

P9. Оцінювати ризики провадження маркетингової діяльності, встановлювати рівень невизначеності маркетингового середовища при прийнятті управлінських рішень

P11. Демонструвати вміння застосовувати міждисциплінарний підхід та здійснювати маркетингові функції ринкового суб'єкта

P13. Відповідати за результати своєї діяльності, виявляти навички підприємницької та управлінської ініціативи

Передумови вивчення дисципліни для формування програмних результатів навчання та компетентностей

Ефективність вивчення дисципліни «Контролінг» здобувачами вищої освіти підвищиться, якщо вони попередньо опанують: «Облік і аудит», «Менеджмент», «Фінанси підприємств».

Мотивація здобувачів вищої освіти полягає:

- формування почуття задоволення від пізнання нового;
- усвідомлення розширення власних перспектив у плані знайомства з дійсністю, відкриття невідомих сторін оточуючої дійсності – закономірностей творчості;
- формування стійкої тенденції до продовження креативної діяльності;
- вузькі соціальні мотиви (прагнення отримати схвалення, посісти гідне місце в соціальній групі, підтвердити свій статус, підвищити рівень креативності, артистизму);
- мотиви соціального співробітництва, спілкування з іншими людьми упродовж здобуття вищої освіти.

Спільна (групова) діяльність здобувачів вищої освіти при вивченні дисципліни «Контролінг» може бути:

- 1) за рівнем навчальних можливостей здобувачів – гомогенною та гетерогенною;
- 2) за особливостями розподілу навчальних завдань – однорідною, диференційованою, кооперованою, індивідуально груповою;
- 3) за часом функціонування – пролонгованою та локальною.

Самостійна діяльність здобувачів вищої освіти при вивченні курсу передбачає:

- підготовку до аудиторних занять та опрацювання матеріалу практичних робіт;
- вивчення окремих тем або питань змістового модуля, які у Робочій програмі винесено на самостійне опрацювання;
- виконання диференційованих завдань;
- підготовку рефератів та реферативних повідомлень, виступів на заняттях;
- виконання завдань для самоконтролю, що передбачає розв'язання практичних завдань, проходження тестів, відповідей на питання тощо;
- виконання творчих завдань, передбачених дисципліною.

Перелік тем

Тема 1. Контролінг: сутність, функції та види.

Тема 2. Методичний інструментарій оперативного контролінгу.

Тема 3. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку.

Тема 4. Експертна діагностика фінансово-господарського стану підприємства.

Тема 5. Організаційно-методичні основи формування та функціонування системи контролінгу на підприємстві.

Тема 6. Контролінг в системі прийняття управлінських рішень.

Рекомендована література та інформаційні ресурси

Базова

1. Давидович І. Є. Контролінг: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2008. 552 с.
2. Іванова В. Й., Яковенко К. В., Томах В. В. Контролінг : навч. посібн.. Х. : ВД – «ІНЖЕК», 2011. 136 с.
3. Маркіна І., Гунченко М., Таран-Лала О. Контролінг для менеджерів: навч. посіб. К. Центр навчальної літератури, 2019. 304 с.
4. Партин Г. О., Загородній А. Г. А ін. Управлінський облік: підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. 340 с.
5. Портна О.В. Контролінг: навч. посіб. Львів.: «Магнолія 2006», 2008. 240

Інформаційні ресурси

1. Електронна бібліотека РДГУ. URL: <http://server.rdgu-dkm.rv.ua/library/>.
2. Законодавство України : <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
3. Найбільший інформаційний ресурс в Інтернеті про offline- і online-реклами: URL: <https://www.reklamaster.com>
4. Незалежний інформаційний проєкт про маркетинг і маркетологів: URL: <https://www.4p.net.ua>
5. Найповніший проєкт, присвячений маркетингу: URL: <https://marketing.spb.ru>: URL: <https://>
6. Інтернет-видання про маркетинг «MarketingMix» : URL: <https://www.mm.com.ua>
7. Всеукраїнська громадська організація «Всеукраїнська рекламна коаліція» : URL: <https://www.adcoalition.org.ua>
8. Рекламний Портал «Рекламний простір» : URL: <https://www.urp.kiev.ua>
9. Інтернет-портал «Креативная реклама» : URL: <https://www.adme.r>
10. Журнал «Маркетинг і реклама» : URL: <https://www.mr.com.ua>
11. Журнал «Новий маркетинг» : URL: <https://marketing.web-standart.net>

Технічне й програмне забезпечення / обладнання

Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для:

- комунікації та опитувань;
- виконання домашніх завдань;
- виконання завдань самостійної роботи;
- проходження тестування (поточний, модульний, підсумковий контроль).

Види та методи навчання і оцінювання

Код компетентності (згідно ОПП)	Назва компетентності	Код програмного результату навчання	Назва програмного результату навчання	Методи навчання*	Методи оцінювання результатів навчання**
ЗКЗ	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	P 11	Демонструвати вміння застосовувати міждисциплінарний підхід та здійснювати маркетингові функції ринкового суб'єкта	МН1 МН2 МН3 МН4 МН5 МН6	МО2 МО6 МО7 МО10

ЗК5	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків	Р 13	Відповідати за результати своєї діяльності, виявляти навички підприємницької та управлінської ініціативи	МН1 МН2 МН3 МН4 МН5 МН6	МО2 МО6 МО7 МО10
ЗК7.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	Р 9	Оцінювати ризики провадження маркетингової діяльності, встановлювати рівень невизначеності маркетингового середовища при прийнятті управлінських рішень	МН1 МН2 МН3 МН4 МН5 МН6	МО2 МО6 МО7 МО10
СК7.	Здатність визначати вплив функціональних областей маркетингу на результати господарської діяльності ринкових суб'єктів	Р 4	Збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного й методичного інструментарію	МН1 МН2 МН3 МН4 МН5 МН6	МО2 МО6 МО7 МО10
СК10.	Здатність використовувати маркетингові інформаційні системи в ухваленні маркетингових рішень і розробляти рекомендації щодо підвищення їх ефективності	Р 7	Використовувати цифрові інформаційні та комунікаційні технології, а також програмні продукти, необхідні для належного провадження маркетингової діяльності та практичного застосування маркетингового інструментарію	МН1 МН2 МН3 МН4 МН5 МН6	МО2 МО6 МО7 МО10

* МН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); МН2 – практичний метод (лабораторні та практичні заняття); МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анування, рецензування, складання реферату); МН5 – відеометод у поєднанні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); МН6 – самостійна робота (розв'язання програмних завдань); МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота студентів.

** МО1 – екзамен; МО2 – усне або письмове опитування; МО3 – колоквиум; МО4 – тестування; МО5 – командні проекти; МО6 – реферати, есе; МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень; МО8 – студентські презентації та виступи на наукових заходах; МО9 – захист лабораторних і практичних робіт; МО10 – залік.

**Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни
«Контролінг»**

Поточне тестування та самостійна робота						ІЗ	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6		
10	10	10	10	10	10		
Модульний контроль - 20						20	100

№ з.п.	Вид навчальної діяльності	Оціночні бали	Кількість балів
T1	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття.	4	10
	Виконання завдань самостійної роботи.	6	
T2	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття.	4	10
	Виконання завдань самостійної роботи.	6	
T3	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття.	4	10
	Виконання завдань самостійної роботи.	6	
T4	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття.	4	10
	Виконання завдань самостійної роботи.	6	
T5	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття.	4	10
	Виконання завдань самостійної роботи.	6	
T6	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття.	4	10
	Виконання завдань самостійної роботи.	6	
<i>Модульний контроль</i>		-	20
<i>ІЗ</i>		-	20
Разом:		100	

**Система та критерії оцінювання
у Рівненському державному гуманітарному університеті**

Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми / виду діяльності може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в розподілі балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни.

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти РДГУ за такими рівнями та критеріями:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
0–100	A	відмінно	здобувач вищої освіти (ВО) виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності	Високий (творчий)	відмінно	зараховано

82–89	B	дуже добре	здобувач ВО вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)		
74–81	C	добре	здобувач ВО вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, з-поміж яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64–73	D	задовільно	здобувач ВО відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)		
60–63	E	достатньо	здобувач ВО володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні	Середній (репродуктивний)		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	здобувач ВО володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	здобувач ВО володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання лабораторних досліджень; оцінка (бали) за практичну діяльність; оцінка за ІНДЗ; оцінка (бали) за участь у наукових конференціях, олімпіадах, підготовку наукових публікацій тощо.

Залік виставляється за результатами поточного модульного контролю, проводиться по завершенню вивчення навчальної дисципліни.

Політика дисципліни

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу у РДГУ, Положення про академічну доброчесність, Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти, Положення про практики, Положення про внутрішнє забезпечення

якості освіти. Кожен викладач ставить здобувачам вищої освіти систему вимог та правил поведінки здобувачів вищої освіти на заняттях, доводить до їх відома методичні рекомендації щодо виконання різних видів робіт. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність під час практичного заняття; (не)допустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; несвоєчасне виконання поставленого завдання тощо.

Політика доброчесності

Здобувач вищої освіти виконуючи самостійну або індивідуальну роботу повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.